

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BARTIN AMASRA BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	28

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 2: Bütçe Gelirleri Tablosu.....	4
Tablo 3: Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık Seyri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık Seyri Tablosu.....	6
Tablo 6: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler Tablosu	6
Tablo 7: İhale Yapılmaksızın Kira Süresi Uzatılan Taşınmazlar.....	17
Tablo 8: Doğrudan Temin Usulü ile Mal Alımlarında %10 Sınırını Aşan Tutarlar Tablosu ..	23

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirket
BEL-SEN	: Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Sendikası
EBYS	: Elektronik Belge Yönetim Sistemi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
LTD.ŞTİ	: Limited Şirketi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	: Türk Lirası
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
Yİ-ÜFE	: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi
2. Tahsisli Olarak Kullanılan ve Başka Kuruma Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmamış Olması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Kira Sürelerinin İhalesiz Olarak Uzatılmış Olması
2. Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması
3. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
4. Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Mal Alımlarında Belirlenen Üst Sınırın Aşılmış Olması
5. Ulusal Bayram Gününde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması
6. İdareye Ait Akaryakıt İstasyonunda Otomasyon Sisteminin Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bartın Amasra Belediyesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi görevler de belediyelerin yetki ve imtiyazları olarak sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak belirlenmiştir. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 10 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok bir belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Amasra Belediyesinin teşkilat yapısında; doğrudan Başkana bağlı olarak Özel Kalem, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü ve Muhtarlık İşleri Müdürlüğü hizmet birimleri ile; meclis üyeleri arasından atanan belediye başkan yardımcısına bağlı İtfaiye Hizmetleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ve Zabıta Amirliği hizmet birimleri bulunmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	67	19
Sözleşmeli Personel	-	1
Kadrolu İşçi	34	10
Geçici İşçi	-	-

Toplam	101	30
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	86	83

1.3. Mali Yapı

Genel Yönetim kapsamında bulunan mahalli idarelerin bütçe ve mali işlemleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu esasları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu Kanun'un 12'nci maddesine göre genel yönetim kapsamında gösterilen belediye bütçeleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanıp uygulanmaktadır.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Amasra Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Hesap Adı	Geçen Yıldan Devreden Ödenek	Bütçe ile Verilen Ödenek	Ek ve Olağanüstü Verilen Ödenek	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödenegi Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	İptal Edilen Ödenek	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
Personel Giderleri	0,00	10.351.000,00	6.461.500,00	(+)3.083.321,90 (-)2.210.000,00	17.685.821,90	15.946.013,35	1.739.808,55	0,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	1.837.000,00	809.000,00	(+)629.858,06 (-)342.000,00	2.933.858,06	2.224.708,89	709.149,17	0,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	35.969.000,00	37.324.500,00	(+)8.204.565,34 (-)922.745,30	80.575.320,04	63.450.682,78	17.124.637,26	0,00
Faiz Giderleri	0,00	472.000,00	385.000,00	(+)137.000,00 (-)137.000,00	857.000,00	617.568,61	239.431,39	0,00
Cari Transferler	244.808,00	437.000,00	1.120.000,00	(+)209.619,24 (-)209.619,24	1.801.808,00	1.361.638,50	608.980,74	40.808,00
Sermaye Giderleri	0,00	834.000,00	6.355.000,00	(+)2.907.356,60 (-)2.904.356,60	7.192.000,00	5.620.092,80	1.571.907,20	0,00
Sermaye Transferleri	0,00	100.000,00	100.000,00	(+)20.000,00 (-)20.000,00	200.000,00	183.152,18	16.847,82	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	5.000.000,00	5.945.000,00	0,00 (-)8.446.000,00	2.499.000,00	0,00	2.499.000,00	0,00

Toplam	244.808,00	55.000.000,00	58.500.000,00	0,00	113.744.808,00	89.403.857,11	24.509.762,13	40.808,00
--------	------------	---------------	---------------	------	----------------	---------------	---------------	-----------

Amasra Belediyesinin 2023 mali yılı bütçesi ile 55.000.000,00 TL ödenek öngörölmüş olup önceki yıldan devreden 244.808,00 TL ve eklenen 58.500.000,00 TL ek bütçe ile birlikte ödenek toplamı 113.744.808,00 TL olmuştur. Yıl içinde 89.403.857,11 TL bütçe gideri yapılmış, 24.509.762,13 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 40.808,00 TL ödenek ise 2024 yılına devretmiştir.

Belediyenin öngörülen ve gerçekleşen 2023 yılı bütçe gelirleri, gerçekleşme oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	8.543.000,00	5.105.826,48	8.497,40	5.097.329,08	60
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	31.741.000,00	37.609.094,10	47.994,31	37.561.099,79	118
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	6.764.000,00	981.470,50	0	981.470,50	15
05- Diğer Gelirler	30.096.000,00	30.171.729,39	3.540,63	30.168.188,76	100
06- Sermaye Gelirleri	36.500.000,00	0,00	0,00	0,00	-
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
09- Red ve İadeler	(-)44.000,00	0,00	0,00	0,00	-
Toplam	113.500.000,00	73.868.120,47	60.032,34	73.808.088,13	65

Yukardaki tabloya göre 2023 yılında net bütçe geliri % 65 oranında gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %60 oranında, alınan bağış ve yardımlar % 15 oranında gerçekleşmiş olup, beklenenin altında kalmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ise %118 oranında gerçekleşerek tahmin edilen tutarı aşmıştır.

Belediyenin 2023 yılı bütçe giderleri ve gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Bütçe Giderleri Tablosu

Hesap Adı	Bütçe ile Verilen Ödenek	Bütçe Gideri Toplamı	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
Personel Giderleri	17.685.821,90	15.946.013,35	90
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.933.858,06	2.224.708,89	76
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	80.575.320,04	63.450.682,78	79
Faiz Giderleri	857.000,00	617.568,61	72

Cari Transferler	1.801.808,00	1.361.638,50	76
Sermaye Giderleri	7.192.000,00	5.620.092,80	78
Sermaye Transferleri	200.000,00	183.152,18	92
Yedek Ödenekler	2.499.000,00	0,00	-
Toplam	113.744.808,00	89.403.857,11	79

Belediyenin personel giderlerine ayrılan ödenek %90 oranında ve buna bağlı olarak Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi giderleri %76 oranında kullanılmıştır. Mal ve hizmet alımlarında bütçe ile verilen ödeneğin tamamı kullanılmamıştır. Kullanılan kredilere bağlı olarak faiz giderleri oranı düşük kalmıştır. %78 oranında gerçekleşen sermaye giderleri yeterli yatırım yapılmadığını göstermektedir. Buna karşın sermaye transferinde artış olmuştur. Bütün bunların sonucunda verilen ödenekler % 79 oranında bütçe giderine dönüşmüştür.

Belediyenin bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve önceki yıllara göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık Seyri Tablosu

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2021-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	2.189.838,91	5.752.971,95	5.097.329,08	162	-11
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.008.161,89	15.716.434,97	37.561.099,79	96	139
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	46.693,50	404.160,00	981.470,50	766	143
Diğer Gelirler	8.873.199,62	16.846.696,34	30.168.188,76	90	79
Sermaye Gelirleri	164.220,00	97.084,84	0,00	-41	-100
Toplam	19.282.113,92	38.817.348,10	73.808.088,13	101	90
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	0,00	-	-
Net Toplam	19.282.113,92	38.817.348,10	73.808.088,13	101	90

Tabloya göre, vergi gelirlerinde önceki yıllarda sağlanan artış oranı gerçekleşmemiş ve düşüş yaşanmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki artış ise taşınmaz kira gelirlerinden kaynaklanmıştır. Alınan bağış ve yardımlar miktar olarak düşük kalmış ancak artış oranı yüksektir. Belediyenin önemli bir sermaye geliri bulunmamaktadır. Bunlara rağmen belediyenin net gelirleri 2021- 2022 yılları arasında %101 oranında, 2022-2023 yılları arasında %90 oranında artış göstermiştir.

Belediyenin bütçe giderlerinin son üç yıllık seyri ve önceki yıllara göre değişim oranları

aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık Seyri Tablosu

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2021-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	5.708.398,10	9.878.917,18	15.946.013,35	73	61
SGK Devlet Prim Giderleri	971.293,84	1.430.636,00	2.224.708,89	47	56
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.316.878,60	30.660.800,97	63.450.682,78	114	107
Faiz Giderleri	643.824,76	574.418,22	617.568,61	-11	8
Cari Transferler	355.810,42	848.186,88	1.361.638,50	138	61
Sermaye Giderleri	276.758,29	3.305.113,43	5.620.092,80	1094	70
Sermaye Transferleri	170.373,31	151.394,59	183.152,18	0,2	0,2
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	-	-
Toplam	22.443.337,32	46.849.467,27	89.403.857,11	109	91

Personel giderlerinde ve SGK Devlet Primi giderlerinde ücretlerinde artışlara paralel olarak artış yaşanmıştır. Mal ve hizmet alımlarında 2022 yılında bir önceki yıla göre % 114, 2023 yılında da 2022 yılına göre % 107 oranında artış olmuştur. Belediyede kredi borçlanma durumuna bağlı olarak faiz giderlerinde önemli bir artış yaşanmamıştır. Cari transferler ise sosyal yardımlardan kaynaklanmıştır.

Yatırım harcamalarından kaynaklanan sermaye giderleri 2022 yılında, 2021 yılına göre önemli bir artış göstermiştir. Genel olarak bütçe giderleri önceki yıla göre 2022 yılında %109 oranında, 2023 yılında da %91 oranında artış göstermiştir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 91.596.458,30 TL, Faaliyet Geliri 73.058.408,60TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 18.538.049,70 TL olarak gerçekleşmiştir.

Amasra Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiş olup, Belediyenin dolaylı hissedarı olduğu şirketi bulunmamaktadır.

Tablo 6: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler Tablosu

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Hisse Oranı (%)
1	Amasra Belediyesi Personel Limited Şirketi	10.000,00	10.000,00	100

2	Amastris Gıda Turizm İnş.Seyh.Nak.ve Tic.Ltd.Şti.	10.000,00	10.000,00	100
---	--	-----------	-----------	-----

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar

- 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
- 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır. Raporda yer alan mali tablolara enflasyon düzeltmesi uygulanmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür

Kontrol Ortamı

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Hizmet birimlerinin görev ve yetkilerini düzenleyen bir iç yönetmelik çıkarılmıştır. İş akış süreçleri ve yetki devirlerine ilişkin esaslar belirlenmemiş, görevler ayrılığı ilkesine uyulmamıştır.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmamaktadır. Ancak etik sözleşmeleri tüm çalışanlarca imzalanarak özlük dosyalarında saklanmaktadır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir. Kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde dikkate alınması gereken hassas görevlerin neler olduğu belirlenmemiş, her düzeydeki yöneticilere verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik mekanizmaların da oluşturulmadığı görülmüştür.

Risk Değerlendirme

Belediye için zorunlu olmadığından stratejik plan hazırlanmamıştır. Buna bağlı olarak

İdare tarafından hazırlanan bir performans programı da bulunmamaktadır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiş, risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma da yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır. Görevler ayrılığı prensibine uyulmamıştır.

Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümlerine göre Amasra Belediyesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planını 09/12/2015 tarihinde Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Buna karşılık eylem planında güncelleme yapılmamıştır. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmemiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak bir ön mali kontrol sistemi kurulmamış, bu konuda bir iç düzenleme yapılmamıştır.

Kurumda faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri için farklı personel belirlenmesinin mümkün olmaması durumunda karşılaşılabilecek risklerin azaltılmasına yönelik olarak birim amirleri tarafından gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bilgi ve İletişim

Bilgi ve iletişim, raporlama, kayıt ve dosyalama sistemi, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi standartlarının sağlanmasına yönelik olarak; İdare hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını ve yükümlülüklerini gösteren bir performans programı hazırlanıp web sayfasında yayımlayarak kamuoyuna açıklanmamaktadır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, içerik olarak mevzuata uygun olmasa da idare faaliyet raporu hazırlanarak yayımlanmaktadır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygun olarak hazırlanıp Bakanlığa 2015 yılında gönderilmiştir. Ancak güncellenmemiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmamış, ilgili üst yöneticinin onayı ile

görevlendirilmemiştir. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Kayıt ve dosyalamanın yapılabilmesi için; Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır. EBYS sisteminin gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı, elektronik ortamdaki dahil olmak üzere gelen ve giden evraklar ile idare içi haberleşmeyi kapsadığı, bu anlamda sistemin yönetici ve personel tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir durumda olduğu anlaşılmaktadır.

İzleme

Kurumda, iç kontrolün değerlendirilmesi ve iç denetim standartlarının sağlanmasına yönelik olarak çalışmalar da yapılmamıştır. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır. İç kontrol sisteminin idarenin tüm birimlerince değerlendirilmesi yapılarak İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna bir raporlama çalışması yapılmamaktadır.

Ön mali kontrol birimi ve iç denetim birimi kurulmamış, iç denetçi ataması yapılmamış olan Belediye bünyesinde yeterli düzeyde bir iç kontrol sisteminin bulunmadığı, kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmadığı ve iç kontrol mevzuatı gereklerinin büyük ölçüde yerine getirilmediği görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bartın Amasra Belediyesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kamu idaresi tarafından Kalkınma Ajansına ödenen katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19'uncu maddesinde; ajanslara, belediyelerin bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında payın cari yıl bütçesinden aktarılacağı, Bakanlar Kurulunun belediyeler için belirlenen oranı yarısına kadar indirmeye yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu yetki doğrultusunda Bakanlar Kurulu 2011/2168 sayılı kararı ile bu oranı yarıya indirmiş ve belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları pay oranını binde beş olarak belirlemiştir.

Hesaplanan ve ödenen payın nasıl muhasebeleştirileceği ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde gösterilmiştir. Yönetmelik'in, 363 Kamu İdare Payları Hesabı ile ilgili 276 ve 277'nci maddelerinde; hesabın bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı, bütçe geliri olarak tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak yazılırken 630 Giderler Hesabına borç yazılacağı, kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların ise bu hesaba borç ve ilgili hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtildiğinden, 5449 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi gereği ödenmesi gerekli olan katılım paylarının bu hesapta muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Ancak, yapılan incelemelerde Kamu idaresi tarafından 2023 yılında Batı Karadeniz Kalkınma Ajansına aktarılacak 14.538,56 TL pay tutarının 363 no.lu Hesaba alınmadığı, ödeme işleminin İller Bankası tarafından İdarenin gelirlerinden kesinti yapılmak suretiyle ilgili ajansa aktarılması yoluyla hesaben yapıldığı ve İdarenin bu tutarı doğrudan gider olarak kaydettiği görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, Kalkınma Ajansına aktarılacak olan 14.538.,56 TL'sı pay tutarının 363 no.lu Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedildiğini, bundan sonraki işlemlerin aynı şekilde yapılacağını belirtmiştir. Ancak yılı geçtikten sonra yapılan bu işlem 2023 yılı mali tablolarını etkilemediğinden bulgu konusu hata devam etmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtildiği üzere, İdare tarafından kalkınma ajansı payının izlenmesi için 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Tahsisli Olarak Kullanılan ve Başka Kuruma Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmamış Olması

İdare tarafından diğer kamu kurumlarına tahsis edilen ve diğer kamu kurumları tarafından İdareye tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik 1'nci madde hükmü ile idarelere, yalnızca mülkiyetinde olan taşınmazların değer, kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların da kaydını tutma ve icmal cetvellerini hazırlama sorumluluğu tevdi edilmiştir. Devamındaki maddelerin hükümleri çerçevesinde, 5018 sayılı Kanun veya mevzuatta tahsise imkân tanıyan diğer hükümler uyarınca kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazlar da kayıt altına alınmalıdır. Yönetmelikte, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı, taşınmazların rayiç değerinin ise maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edileceği yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde açıklandığı üzere, kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idaresince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izlenmesi gerekmektedir. Taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılır.

Tahsis edilen taşınmazlara yapılan değer artırıcı harcamalar, taşınmazın tahsis edildiği kamu idaresinin muhasebe hizmetini yürüten muhasebe birimince ilgili taşınmazın kayıtlı değeri üzerine ilave edilir. İlave edilen değer, taşınmazı tahsis eden kamu idaresine, bu kamu idaresince de muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine kayıtlara alınmak üzere bildirilir.

Mülkiyeti kendilerine ait olmadığı halde kullanımlarına tahsis edilen taşınmazların mali tablolarında gösterilmelerinin sağlanması için Genel Yönetim, Merkezi Yönetim ve Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliklerinde gerekli düzenlemeler yapılmış olup, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 41 sıra no.lu Tebliğinde yardımcı hesaplar belirlenerek merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin detaylı hesap planına eklenmiştir.

Buna göre taşınmaz maliki kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; 500 Net Değer Hesabına borç, ilgisine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabına alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilecektir. Taşınmazın tahsis edildiği kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; ilgisine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilecektir.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında İdarenin diğer kamu idareleri tarafından kendisine tahsis edilen taşınmazları muhasebe kayıtlarında izlemesi ve tahsis edilen bu taşınmazın maliyet bedelini ilgisine göre 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabında izleyeceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede Belediyeye Orman Bölge Müdürlüğü tarafından, mesire yeri ve mezarlık alanı olarak kullanılmak üzere toplam kayıtlı değeri 203.175,04 TL olan iki adet taşınmaz tahsis edildiği, ayrıca Belediye tarafından da İlçe Emniyet Müdürlüğüne asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere 61.500,00 TL tutarında bir adet taşınmazın üç yıl süreyle tahsis edildiği, ancak bu taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür. Bu durum, mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Taşınmazların yönetimi ve kontrolü için muhasebenin temel kavramlarından olan tam açıklama kavramı gereği idarelerce tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu durumdaki taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulması ve varlıkların gerçek durumunun mali tablolarda yer almasının sağlanması gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, tahsisli olarak kullanılan ve başka bir kamu kurumuna tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarının değerleri üzerinden yapıldığı belirtilmiştir. Ancak bu kayıtlar yılı geçtikten sonra 2024 yılında yapılmıştır. Bu nedenle de 2023 yılı mali tablolarında yer alan bulgu konusu hata devam etmektedir.

Sonuç olarak, tahsis edilen taşınmazların tespit edilen değerleri ile muhasebe kayıtlarına alınmaması neticesinde, 2023 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabının 203.175,04 TL, 252 Binalar Hesabının 61.500,00 TL ve 500 Net Değer Hesabının da 264.675,04 TL tutarlarında gerçek değerlerinden farklı görünmesine neden olunmuştur.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kira Sürelerinin İhalesiz Olarak Uzatılmış Olması

Kuruma ait bazı taşınmazların kira süreleri, yeniden ihale yapılmaksızın belediye meclis kararıyla uzatılmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde açıklandığı üzere genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülmektedir.

Bu Kanun'un "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı, taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise 34'ncü madde gereği belediye encümenine verilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde; kamu idarelerinin

taşınmazlarına ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı belirtilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Uygulama Alanı" başlıklı 339'uncu maddesinde kamu kurum ve kuruluşlarının hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerinde konut ve çatılı işyeri kiralarna ilişkin hükümlerin uygulanacağı; "Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarında Sözleşmenin Sona Ermesi" başlıklı 347'nci maddesinde konut ve çatılı işyeri kiralalarında belirli süreli sözleşmelerde on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği, belirsiz süreli kira sözleşmelerinde ise kiraya verenin kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebileceği hüküm altına alınmıştır.

Belediye taşınmazları, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri çerçevesinde, on yıla kadar süreli olanlar meclis kararıyla, üç yıla kadar süreli olanlar ise encümen kararıyla kiraya verilmektedir.

Daha önce ihale edilerek kiraya verilen ve 10 yıllık kira süresini dolduran belediyeye ait yerler, tahliye ettirilerek yeniden ihale yoluyla kiraya verilmemiş olup Meclis Kararı ile yıl içinde kira süreleri uzatılmıştır. Yeni kira bedelleri ise Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) on iki aylık ortalaması esas alınarak belirlenmiştir.

Tablo 7: İhale Yapılmaksızın Kira Süresi Uzatılan Taşınmazlar

Sıra No	Taşınmaz Adresi	Taşınmaz Kullanım Tipi	Kira Başlangıç Tarihi
1	Kum Mah. Zeki Çakan Cad.	Beyaz Eşya Satış Yeri	01.01.1997
2	Kum Mah. Mustafa Cengiz Cad.	Aile Çay Bahçesi	01.07.2001

Belediyeye ait bazı taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde on yıl süreli kiraya verilmiş olup, kiracı ile de sözleşme yapılmıştır. Bu Kanun'un 75'nci maddesi hükmüne göre, kira sözleşme süresinin bitiminden itibaren taşınmazın boşalttırılması ve rayice göre muhammen bedel tesbiti yapılarak yeniden ihale edilmesi gerekmektedir. İhale tarihine kadar kiracı tarafından işgal edilmesi durumunda da ecrimisil alınmak zorundadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesine göre 2886 sayılı Kanunu'nun 75'inci maddesindeki bu hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanması gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, özetle 6098 sayılı Kanun hükümleri ile 2886 sayılı Kanun hükümleri arasında farklılık olduğunu belirterek 6098 sayılı Borçlar Kanununa göre sözleşme süresi sonunda kira sürelerinin uzatılmasının mümkün olduğunu belirtmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 339'uncu maddesinde konut ve çatılı işyeri kiralarında belirli süreli sözleşmelerde on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği hüküm altına alınmış olup, esasında Borçlar Kanunu ile 2886 sayılı Kanun hükümleri arasında bir uyumsuzluk bulunmamaktadır.

Belediyede ise, on yıl süreyle kiraya verilen taşınmazların, kira süreleri sonunda bildirimde bulunarak sözleşmeleri feshedilmemiş ve kiracılara boşalttırılmamıştır. Meclis kararı ile kira süreleri uzatılmıştır. Oy sa, on yıllık kira süresi sonunda bildirimde bulunarak sözleşmenin feshedilmesi ve günün rayicine göre yeniden ihaleye çıkılması kurumun yararına olacaktır.

Kiraya verilen belediye mülkiyetindeki taşınmazların, kira süresi sonunda yeniden ihale edilmesi yerine belediye meclis kararı ile sözleşme süresinin uzatılarak tekrar aynı kişilere verilmiş olması, kurum yararına olmadığı gibi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun yukarıda açıklanan hükümlerine de aykırı bulunmaktadır.

BULGU 2: Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması

Kamu İdaresi tarafından otopark hesabında toplanan paraların mevzuatta belirlenen amaçlar dışında kullanıldığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Otoparklar" başlıklı 37 ve "Yönetmelik" başlıklı 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre otopark ihtiyacının parselinde karşılanması esastır. Ancak aynı fıkranın (e) ve (f) bentlerine göre parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan durumlarda, Yönetmelik hükümleri uyarınca hesaplanacak otopark miktarına göre ortaya çıkan otopark bedelinin ilgili belediyeye yatırılması gerekmektedir.

Yönetmelik'in "Otopark hesabından yapılacak harcamalar" başlıklı 13'üncü maddesinde; otopark hesabında toplanan meblağın, belediyelerin kendi kaynaklarından ayıracağı tahsisatla birlikte, tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanılacağı, otopark hesabında toplanan meblağın ise otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; otopark ihtiyacının parselinde karşılanmasının esas olduğu, karşılanamayan durumlarda ise otopark miktarına göre ortaya çıkan otopark bedelinin ilgili belediyeye yatırılması gerektiği, bu amaçla toplanan tutarın otopark tesisi amacıyla kullanılabileceği bunun dışında hiçbir amaçla kullanılamayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede otopark hesabında halen 50.412,12 TL bulunmakla birlikte, bu hesaptan yıl içerisinde birçok kez para çıkışının olduğu, hesabın amacı dışında başka ihtiyaçlar için kullanıldığı tespit edilmiştir. Kurum tarafından da kabul edilen söz konusu mevzuata aykırı uygulamanın düzeltileceği, otopark hesabında bulunan ve toplanacak olan tutarların bundan sonra ilgili Yönetmelik hükümleri çerçevesinde bankada vadeli hesapta değerlendirileceği ve amacı doğrultusunda kullanılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bundan sonra, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Otopark Yönetmeliğine göre Otopark hesabında toplanan ve toplanacak meblağların, bankada vadeli hesapta değerlendirileceği, otopark hesabındaki faiz dahil toplam meblağın hesabın amacı dahilinde kullanılacağı belirtilmektedir. Ancak yıl içinde amacı dışında kullanılmıştır.

Bu itibarla, otopark gelirlerinin mevzuat hükümlerine uygun olarak sadece otopark tesisi için kullanılması gerekmektedir.

BULGU 3: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Belediye ile Tüm Bel-Sen arasında akdedilen sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin sözleşmeye toplu sözleşmenin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık oluşturan hükümlerin konulduğu görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun “Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması” başlıklı 32'nci maddenin birinci fıkrasında:

“27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz.” denilmektedir. Bu düzenlemeye göre imzalanacak toplu sözleşme sosyal denge ödenmesi ile ilgili olmalıdır. Sosyal denge ödemesini ilgilendirmeyen hükümler toplu sözleşmenin konusu değildir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde belediyelerin ürettikleri mal ve hizmet bedellerinde hiçbir kurum ya da kuruluşa her hangi bir indirim ya da ücretsiz tarife uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Bem-Bir-Sen'le imzalanan 01.01.2023-31.12.2024 yürürlük tarihli sözleşmenin 12'nci maddesinde;

“İşveren, sendika şube veya işyeri temsilcilerinin talepleri doğrultusunda yapılacak eğitim, seminer vb. çalışmalar için salon, araç ve gereçlerin kullanımı konusunda her türlü kolaylığı sağlar.”

14' üncü maddesinde;

“Bu Toplu İş Sözleşmesi yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Belediyenin mevcut ya da açacağı kreş veya anaokullarından çalışanların çocukları ücretsiz yararlanır.”

15'inci maddesinde;

“a) Belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye ya da özel kurumlarca işletilen lojman, kamp, kreş, etüt, spor, kültür ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocukları ücretsiz olarak yararlanır.

d)Belediye, çalışanların talebi halinde hastalanma, cenaze, düğün, taşınma gibi ihtiyaçlarında kurumun araçlarından ücretsiz yararlandırır.”

18'inci maddesinde;

c)Sendika, ilgili şube yöneticileri ve işyeri temsilcileri sendikal faaliyetler için imkanlar ölçüsünde işyerlerinin binek araçlarından yararlanırlar...” Şeklinde hükümler bulunmaktadır.

Açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediye ile ilgili sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinin konusu sadece bu tazminata ilişkin olmalıdır.

Yukarıda yer verilen Toplu İş Sözleşmesi maddeleri incelendiğinde, bazı hükümlerin iş verenin yükümlülükleri ve çalışanlara tazminat dışında sağlayacağı ayrıcalıklarla ilgili olduğu, dolayısıyla sosyal denge tazminatı ödenmesiyle ilgili olmadığı, sözleşmenin 14'üncü ve 15'inci maddelerinin ise 4736 sayılı Kanun'a aykırılık oluşturduğu görülmüştür.

İdare ile yetkili sendika arasında imzalanan ve sadece sosyal denge tazminat tutarının kanuni sınırlarını tespit etme amacını taşıyan sözleşmeye, başka mali ve idari haklar da eklenmiştir. İlgili sözleşmede belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye ya da özel kurumlarca işletilen lojman, kamp, kreş, etüt, spor, kültür ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocuklarının ücretsiz olarak yararlanacağı gibi hükümlerin bulunduğu ancak söz konusu ayrıcalıklara ilişkin hükümlerin fiilen uygulanmadığı anlaşılmaktadır. Fiilen uygulanmasa da sosyal denge tazminatı sözleşmelerine konusu dışında hüküm konulmuş olması yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil edecektir.

4688 sayılı Kanun hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak mümkün değildir.

Kamu İdaresi cevabında, ilgili sözleşmede, belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye ya da özel kurumlarca işletilen lojman, kamp, kreş, etüt, spor,

kültür ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocuklarının ücretsiz olarak yararlanacağı gibi hükümlerin bulunduğu ancak söz konusu ayrıcalıklara ilişkin hükümlerin fiilen uygulanmadığı belirtilmektedir. Fiilen uygulanırsa da uygulanmasa da sosyal denge tazminatı sözleşmelerine konusu dışında hüküm konulması açıklanan Kanun hükmü gereğince mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, memur ve sözleşmeli personelle yapılacak sosyal denge tazminatı sözleşmelerinde sadece sosyal denge ödemesiyle ilgili hükümlere yer verilmelidir.

BULGU 4: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Mal Alımlarında Belirlenen Üst Sınırın Aşılması

Doğrudan temin usulü ile yapılan mal alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen %10'luk sınırın aşılması olmasına rağmen, aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmamıştır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bu Kanun'un 22'nci maddesi hükümlerine göre idarelerin, belirlenen sınırlar dahilinde mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak karşılamaları mümkün bulunmaktadır. Ancak, "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesi ve "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unun Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşılamayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanununun 62'nci maddesinin (1) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21'inci maddesinde madde metni daha ayrıntılı olarak ele alınmış olup özetle; kurumların 21 (f) pazarlık ve 22 (d) doğrudan temin usulü (temsil ağırlama faaliyetleri kapsamındaki alımlar hariç) ile yapacakları harcamalardaki %10'luk sınırın hesaplamasında, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve kurum ve kuruluşların, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konulan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacakları belirtilmiştir.

Ayrıca Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin pazarlık ve doğrudan temin kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip etmeleri gerektiği ve kurumların mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulundurması gerektiği hususu da hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, kurumların pazarlık usulü ve temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak harcamalar hariç doğrudan temin usulü ile yapacakları alımların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmaksızın bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşması mümkün bulunmamaktadır.

Aşağıdaki tabloda, Belediyenin 2023 yılında mal alımları için belirlenen başlangıç ödeneği, doğrudan temin yöntemiyle mal alımı için yapılan harcama tutarları ve bu tutarlardan %10'luk sınırı aşan kısım gösterilmiştir. Söz konusu hesaplama yapılırken mal alımlarının 830.03.01-Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları, 830.03.02- Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları, 830.03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımları ve 830.06.01- Mamul Mal Alımları ayrıntı kodlarında izlendiği değerlendirilmiştir.

Aşağıda yer alan tabloda da görüleceği üzere, 4734 sayılı Kanun'a göre Belediyenin Kamu İhale Kurulundan izin alınmaksızın mal alımları için doğrudan temin yöntemiyle harcama yapılabileceği sınırın 2.502.450,00 TL olduğu görülmektedir. Ancak Kurum tarafından yıl içinde doğrudan temin usulü kapsamında 4.624.690,21 TL tutarında mal alımı yapılarak bütçeye bu amaçla konulan ödeneğinin %10'unu 2.122.240,21 TL kadar aştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8: Doğrudan Temin Usulü ile Mal Alımlarında %10 Sınırını Aşan Tutarlar Tablosu

Mal Alım Giderleri (Ekonomik kod: 830.03.01-03.02-03.07-06.01)	
Başlangıç Ödeneği (ek bütçe dahil) (TL)	25.024.500,00
Başlangıç Ödeneğinin %10'u	2.502.450,00
Doğrudan Temin Mal Alımı toplamı (TL)	4.624.690,21
Sınırı Aşan Tutar (TL)	2.122.240,21

Kamu İdaresi cevabında, bundan sonraki uygulamalarda bulgu konusu hatanın tekrar etmemesi için özen gösterileceği ifade edilmektedir.

Sonuç olarak, doğrudan temin usulü ile mal alımlarında bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10'unu aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan izin alınmaması nedeniyle ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareket edilmiştir.

BULGU 5: Ulusal Bayram Gününde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması

İdare sınırları içerisinde ulusal bayram günlerinde faaliyet gösteren işyerleri olmasına rağmen Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına ilişkin "Konu" başlıklı 58'inci maddesinde; ulusal bayram günlerinde çalışmalarını belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi işleminin, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabi olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Mükellef" başlıklı 59'uncu maddesinde harcın mükellefinin, kendisine çalışma ruhsatı verilen gerçek veya tüzelkişi olduğu, "Harcın tarifesi" başlıklı 60'ıncı maddesinde ise harcın tutarının işin mahiyetine göre Kanun'da belirtilen sınırlar dahilinde 96'ncı madde uyarınca tespit edileceği belirtilmiştir.

Diğer yandan, 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde ulusal bayram olan 29 Ekim günü özel işyerlerinin kapanmasının zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri uyarınca ulusal bayram olan 29 Ekim gününde çalışmalarına izin verilen işyeri mükelleflerinin, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcını 2464 sayılı Kanun'un "Mükellefiyet dönemi ve harcın ödenmesi" başlıklı 61'inci maddesinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde İdareye ödemesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; İdare tarafından, ulusal bayram günlerinde çalışan iş yerlerinin tespitine ve söz konusu günlerde çalışan/çalışmak isteyen iş yerlerinden tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının tahsiline ilişkin bu güne kadar herhangi bir işlemin yapılmadığı görülmüş olsa da, söz konusu eksikliğin giderilmesi için kurum tarafından gerekli çalışmalara başlanılmıştır.

Kamu İdaresi cevabında, gerek 2464 sayılı Kanun ve gerekse de 2429 sayılı Kanun hükümlerine göre Belediye zabıta amirliğince ulusal bayram günlerinde çalışacak işyerlerinin tespit işlemlerine başlanılmış olduğu, çalışmak isteyen iş yerlerinden tatil günlerinde çalışma

ruhsat harcı tahsil edileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak, İdarenin gelir kaybına uğramaması için mevzuatta belirtilen esaslar çerçevesinde Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcıyla ilgili gerekli takip ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: İdareye Ait Akaryakıt İstasyonunda Otomasyon Sisteminin Bulunmaması

İdarenin, tasarrufundaki araçlara yakıt vermek için kullandığı akaryakıt istasyonunda merkezi otomasyon sisteminin bulunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "İç kontrol" başlıklı 55'inci maddesi uyarınca ise iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler şeklinde tanımlanmış olup, iç kontrol sistemi ile mali iş ve işlemlerin kontrol sürecinden geçirilip riskin en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde, İdarenin tasarrufundaki araçların akaryakıt ihtiyacının şantiyesinde bulunan akaryakıt tankından temin edildiği, bu istasyonda araçlara verilen akaryakıtların takibine ilişkin herhangi bir otomasyon sisteminin bu zamana kadar kurulmadığı, akaryakıt takibinin personel marifetiyle tutulan kayıtlar ile yerine getirildiği görülmüştür. Söz konusu eksikliğin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlanılmış olsa da henüz tamamlanmamıştır. Akaryakıt temin ve kullanım işleminin profesyonel bir sistem tarafından takip edilmemesi, İdare açısından iç kontrol zafiyeti oluşturmakta, hata yapma riskini artırmakta, kaynak ve zaman kaybına yol açmaktadır.

Ayrıca otomasyon sistemi olmadığı için bazı alanlara ilişkin anlık veriler (akaryakıt tankının anlık yakıt durumu vs.) temin edilememekte ve bu verilere ilişkin ihtiyaca uygun

raporlama yapılamamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, Belediye akaryakıt istasyonunda akaryakıtın verildiği tarih ve saat, verilen akaryakıtın tipi yakıtın litresi yakıt verilen aracın plakası aracın fiili kullanımlarına ilişkin bilgiler gibi verileri içeren ve ihtiyaca uygun rapor sunacak bir otomasyon sisteminin kurulması için çalışmalara başlanıldığı belirtilmiş ancak henüz kurulmamıştır.

Sonuç olarak akaryakıt istasyonunda; satışın yapıldığı tarih ve saat, verilen yakıt tipi, yakıtın litresi, yakıt verilen aracın plakası, aracın fiili kullanımlarına ilişkin bilgiler vs. gibi verileri içerecek ve ihtiyaca uygun rapor sunacak bir otomasyon sisteminin kurulması gerekmektedir. Böylece hata yapma riski en aza indirilecek, görevli personelin iş yükü azaltılacak ve iç kontrol zafiyetlerinin önüne geçilecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İhale Yapılmadan Kira Süresinin Uzatılması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Önceki yıllarda yazılan bulgu konusu hata kısmen düzeltilmiş olmakla beraber bazı taşınmazlar için on yıllık süre sonunda kira sözleşmesi feshedilmeyerek uzatıldığı için bu hatalı uygulama tekrar bulgu konusu yapılmıştır. Bulgu "diğer bulgular" bölümünde yer almıştır.
Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması	2019	Yerine Getirilmedi	Sosyal denge sözleşmesinde aynı uygulama devam etmiştir. Konusu dışında hükümler konulmuş olması nedeniyle mevzuata aykırı hareket edilmiştir. Bu nedenle de tekrar bulgu konusu yapılmıştır. Bulgu raporun "diğer bulgular"

			bölümünde yer almıştır.
--	--	--	-------------------------